

Dosarul nr. 2ra-1696/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni (jud. N. Doroftei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, A. Malîi, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Mateiciuc împotriva lui Ion Mateiciuc cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a pensiei de întreținere a soției

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Bunduchi și menținută hotărârea din 8 februarie 2019 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 10 mai 2018, Lidia Mateiciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Mateiciuc cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a pensiei de întreținere a soției.

În motivarea acțiunii a invocat că a înregistrat căsătoria cu pârâtul Ion Mateiciuc la 20 noiembrie 2009 la Primăria sat. Călmățui r-nul Hîncești, trecută în registru actelor de stare civilă la nr. 01, din care au doi copii minori și anume XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX.

A menționat că viața în comun cu pârâtul a eșuat, la moment pârâtul a încetat de a mai ține legătura cu ea și copiii, locuiește în statul XXXXX cu o altă femeie.

La fel, a comunicat reclamanta că în prezent se află în concediul pentru îngrijirea copilului XXXXX, veniturile sale fiind mici și nu are posibilitate de una singură să se întrețină pe ea și cei doi copii minori.

A precizat că pârâtul periodic acordă ajutor financiar copiilor în mărime de 4 000 de lei din salariul lui de 1 400 de dolari.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 74-75, 82-83 Codul familie, art. 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Ion Mateiciuc în beneficiul ei apensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri lunare în fiecare lună pentru întreținerea copiilor XXXXX și XXXXX, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului copiilor și a pensiei de întreținere în mărime de 3 000 de lei lunar pentru întreținerea soției în perioada îngrijirii copilului XXXXX până la vârsta de 3 ani, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la data de XXXXX, precum și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 8 februarie 2019 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Ion Mateiciuc în beneficiul Lidiei Mateiciuc pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX a câte 2 000 de lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu 10 mai 2018 și până la atingerea majoratului de către fiecare copil, pensia în mărime de 2 000 de lei lunar pentru întreținerea soției, începând cu 10 mai 2018 până la atingerea vârstei de trei ani a copilului XXXXX și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

A fost încasată de la Ion Mateiciuc în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 160 de lei.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Bunduchi și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au pus în evidență faptul că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine părinților și aceștia trebuie să se conducă înainte de orice, după interesul superior al copilului, prevedere reglementată în cadrul legal pertinent, care instituie că părinților le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Prin urmare, reieșind din cadrul legal raportat la materialele cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea formulată de către Lidia Mateiciuc.

Totodată, instanța de apel a constatat că Ion Mateiciuc a omis să prezinte probe pertinente și concludente, care ar forma instanței de judecată ferma convingere că situația financiară a acestuia s-a înrăutățit, în așa măsură încât acesta să nu fie în posibilitate să achite pensia pentru întreținerea copiilor în mărime de 2 000 de lei lunar.

La fel, instanța de apel a menționat că sumele încasate de prima instanță pot fi, într-un fel, mai mari decât cele prevăzute de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, însă acestea, nu sunt imposibile pentru a fi onorate de apelant și, în orice caz, ultimul nu a prezentat probe din care să rezulte că executarea hotărârii va conduce inevitabil la falimentarea debitorului.

La 17 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, modificarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, încasarea din contul lui în beneficiul Lidiei Mateiciuc a pensiei de întreținere pentru copiii minori XXXXX și XXXXX a câte 1 500 de lei/lunar pentru fiecare până la atingerea majoratului, a pensiei de întreținere a soției în mărime de 1 000 de lei/lunar de la data înaintării cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului minor XXXXX și respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu dicizia recurată, considerând că instanța de apel a aplicat eronat legea, nu a ținut cont de practica Curții Supreme de Justiție, dând o apreciere gresită atât normelor legale, cât și circumstanțelor de fapt și de drept ale pricinii.

Instanța de apel nu a interpretat just art. 76 alin. (2) Codul familiei și fără a ține cont și de probele administrate și anume că dânsul a avut perioade când a încetat relațiile de muncă în statul XXXXX, la moment este în imposibilitatea de a se întoarce în țară din motive obiective legate de lipsa transportului, lucrează ocazional și din cat câștigă se întreține pe el și trimite și pentru întreținerea copiilor, instanța dispunând încasarea unor sume împovărătoare pentru el.

În decizia contestată, instanța de apel a admis că sumele încasate de prima instanță pot fi, într-un fel, mai mari decât cele prevăzute de Biroul National de Statistică din Republica Moldova, însă acestea, în viziunea instanței de apel, nu sunt imposibil de executat de către el.

A considerat o astfel de interpretare ilegală și care nu poate fi acceptată nici sub pretextul apărării interesului superior al copilului. Instanța urmează să aplice normele legale corect, obiectiv ținând cont de toate circumstanțele pricinii.

A subliniat recurentul că nu a invocat că nu dorește să întrețină copiii, nu a solicitat încasarea unei sume simbolice, dar a solicitat instanței încasarea unei sume rezonabile și echitabile, astfel, dacă ambii părinți ar contribui la întreținerea copiilor cu suma de 1 500 de lei, sumă acceptată de către el, s-ar acoperi minimul necesar pentru întreținerea copilului, prevăzut de Biroul de statistică.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au admis să emită o hotărâre care să nu poată produce efecte până la atingerea majoratului copiilor, or faptul că la moment dânsul ar putea executa hotărârea pentru că muncește în XXXXX este o soluție de moment acceptată de instanțele de judecată.

Prin urmare, în situația în care prima instanță a dispus încasarea unei sume mari pentru pensia de întreținere a copiilor și a soției din motiv că dânsul ar dispune de bani că lucrează în XXXXX, rezultă că atunci când ar veni în Republica Moldova și s-ar angaja în țară, ar trebui obligatoriu să se adreseze în instanță pentru modificarea hotărârii.

A considerat că un act judecătoresc ar trebui să soluționeze o situație litigioasă în ansamblu și pentru totdeauna, nu să fie determinată de circumstanțe temporare.

Astfel, a remarcat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat o apreciere corectă normelor de drept aplicabile, iar soluția instanțelor este arbitrară, în detrimentul uneia dintre părțile în litigiu.

Instanța urma a ține cont de prevederile art. 58 alin. (1), art. 74 alin. (1), 76 alin. (2), art. 82 alin. (3) Codul familiei, art. 18 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 și Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului în vigoare în Republica Moldova din 25 februarie 1993 și raportându-le la circumstanțele pricinii, să dispună încasarea unei pensii de întreținere în cuantum rezonabil și posibil de executat de către el, în corespundere cu datele Biroului Național de Statistică și cu salariul mediu pe economie stabilit în Republica Moldova.

La 7 noiembrie 2020, în adresa Lidiei Mateiciuc a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ion Mateiciuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 32 vol. II), fiind recepționată de către intimată la 23 noiembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 33 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 mai 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 245 vol. I).

Tot actele cauzei atestă că la 10 septembrie 2020 copia deciziei recurate a fost recepționată de către reprezentantul recurentului, avocatul Elisaveta Caragia, ceea ce se atestă prin copia plicului de recepție a deciziei contestate (f. d. 16 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 septembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Mateiciuc, reprezentat de avocatul Elisaveta Caragia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu